

Crna Gora

SKUPŠTINA CRNE GORE

- Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje -

Broj: 11-1/17-2/

EPA 206 XXVI

Podgorica, 26. jul 2017. godine

S K U P Š T I N I C R N E G O R E

Na osnovu člana 69 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje, sa sjednice održane 24. i 26. jula 2017. godine, podnosi

I Z V J E Š T A J

O RAZMATRANJU PREDLOGA ZAKONA O TRŽIŠTU POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA

U uvodnom obrazloženju Kristina Lapčević, načelnica Odjeljenja za ekonomske analize u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja, predstavnica predlagača po ovlaštenju ministra poljoprivrede i ruralnog razvoja, saopštila je da je donošenje ovog Zakona obaveza usklađivanja sa pravnom tekovinom EU u pregovaračkom poglavlju 11. Ukazala je da u Crnoj Gori ne postoji jedinstveni pravni osnov kojim je regulisano tržište poljoprivrednih proizvoda, na način kako je to predviđeno ovim zakonom. Donošenjem ovog zakona biće uređeni uslovi za stavljanje na tržište poljoprivrednih proizvoda, organizovanje proizvođača poljoprivrednih proizvoda, mjere koje će se sprovoditi u okviru intervencije na tržištu poljoprivrednih proizvoda i druga pitanja od značaja za tržište poljoprivrednih proizvoda. Zakonom o tržištu poljoprivrednih proizvoda stvara se osnov za obezbjeđivanje efikasnog funkcionisanja tržišta poljoprivrednih proizvoda u stabilnim uslovima, kontrolu kvaliteta proizvoda koji se plasiraju na tržište, jačanje konkurentnosti proizvođača kroz formiranje organizacija proizvođača i utvrđivanju jedinstvenih pravila za plasman proizvoda na tržište, uz adekvatnu kontrolu sprovođenja mjera uređenja tržišta.

Tokom rasprave ukazano je na neadekvatan naziv Predloga zakona koji bi trebalo da glasi „Predlog zakona o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda“, na nejasan koncept Predloga zakona i na neadekvatno prenijete odredbe Uredbe (EU) br. 1308/2013 kojom se uspostavlja zajednička organizacija tržišta poljoprivrednih proizvoda, što podrazumijeva sve proizvode navedene u Prilogu I Uredbe, uz izuzetak proizvoda ribarstva i akvakulture kako su definisani u zakonodavnim aktima Unije o zajedničkoj organizaciji tržišta proizvoda ribarstva i akvakulture. Istaknuto je da Predlog Zakona o tržištu poljoprivrednih proizvoda ne sadrži definicije izraza koji se koriste u tekstu, da obuhvata dva segmenta koje ne obuhvata regulativa na koju se poziva: uslove za stavljanje na tržište poljoprivrednih proizvoda i organizovanje proizvođača poljoprivrednih proizvoda, dok ne obuhvata neke druge segmente koje bi trebalo da obuhvati. Ukazano je na potrebu preciznije formulacije dijela Predloga zakona koji se odnosi na uslove za stavljanje poljoprivrednih proizvoda na tržište, na potrebu definisanja opštih i posebni standarda koji moraju biti ispunjeni i da opšti standardi ne mogu biti propisani podzakonskim aktima. Objasnjeno je da Uredba (EU) br. 1308/2013, koja se oslanja na Uredbu 1306/2013 koja predviđa pravila, a ne standarde, obuhvata: finansiranje rashoda Zajedničke poljoprivredne politike, a koji uključuju i rashode za ruralni razvoj; sistem pružanja savjetodavnih usluga poljoprivrednim proizvođačima; sistem upravljanja i kontrole kvaliteta zemlje članice; sistem unakrsne kontrole, odobravanje plaćanja i čišćenje računa, kao i na djelove Uredbi br. 1307/2013 i br. 1305/2013 Evropskog parlamenta. Istaknuto je da je tekst Predloga zakona opterećen terminima koji su subjektivne prirode (npr. „prikladan“, „zdrav“) čime

se ostavlja prostor za arbitriranje i ukazano da se Predlogom zakona ne pravi razlika između onih koji su i proizvođači i prodavci i onih koji se samo bave trgovinom čime se isključuje mogućnost da poljoprivredni proizvođači prodaju voće i povrće ili bi isti morali biti upisani u dva registra: registar poljoprivrednih proizvođača i registar trgovaca što može predstavljati dodatnu administrativnu barijeru. Ukazano je i na nejasnoće u odredbama koje se odnose na potvrdu o usaglašenosti sa tržišnim standardima jer se ne zna koji su to standardi sa kojima treba da se neko usaglasi. Saopšteno je da se u velikoj mjeri preklapaju odrede članova 8, 9, 10, 11, 12 i 13 Predloga zakona sa Zakonom o kooperativama kojim je već regulisana materija udruživanja poljoprivrednih proizvođača kao i obaveznost zaključenja ugovora prilikom otkupa sirovog mlijeka, mliječnih proizvoda i živih životinja što može znači i dodatne troškove u poslovanju poljoprivrednih proizvođača. Ukazana je i potreba za preformulacijom člana 16 koji se odnosi na javne intervencije za poljoprivredne proizvode i istaknuto da su propisane za proizvode koje Crna Gora gotovo da ne proizvodi (pšenica, ječam, kukuruz), dok se ne propisuju javne intervencije za npr. otkup voća i povrća. Postavljeno je pitanje zašto se ne otvara prostor za prilagođavanje specifičnostima jer će se pojedine odredbe sprovoditi od 2020. godine. Ukazano je da se u Predlogu zakona navode vino i maslinovo ulje pa nije jasno da li se odredbe ovog Zakona odnose na ove proizvode ili su tretirani odredbama posebnih zakona koji propisuju standarde u ovim oblastima. Istaknuto je da Zakonom nije preuzet dio Uredbe - poglavlje II, Programi podrške, Odjeljak 1, Programi podrške za poboljšanje dostupnosti hrane, a koji se odnosi na distribuciju poljoprivrednih proizvoda i poboljšanje prehrambenih navika djece koja redovno pohađaju vrtiće/predškole ili osnovnoškolske ili srednjoškolske obrazovne ustanove. Ukazano je i na sporne odredbe člana 31 koji predviđa obavezu svih koji se bave prodajom, uvozom ili izvozom da svakih 15 dana dostavljaju podatke Ministarstvu poljoprivrede o cijenama i količinama određenih poljoprivrednih proizvoda a nije navedeno kojih. Kako je kazna za nepoštovanje ove odredbe 1.000 do 20.000 eura zaključeno je da se na ovaj način otvara veliki prostor za diskreciono odlučivanje, jer nijesu precizirani poljoprivredni proizvodi na koje se ova odredba odnosi. Postavljeno je i pitanje da li se član 32 Predloga zakona odnosi na uvoz iz trećih zemalja (nakon sticanja punopravnog članstva u EU) i ukoliko se odnosi onda je članom 38 Predloga zakona, kojim se predviđa rok primjene, potrebno obuhvatiti i ovaj član.

Konstatovana je potreba preciziranja pojedinih normi u tekstu Predloga zakona pa je Odbor odlučio da na Predlog zakona podnese sljedeće amandmane:

AMANDMAN 1

Naziv Predloga zakona mijenja se i glasi: „Zakon o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda“

AMANDMAN 2

U članu 2 stav 1 tač. 21 do 24 i tač. 27 do 29 brišu se.
Dosadašnje tač. 25 i 26 postaju tač. 21 i 22
U stavu 1 poslije tačke 22 dodaje se nova tačka koja glasi:
“23) drugi poljoprivredni proizvodi.”

AMANDMAN 3

U članu 3 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Standardi za stavljanje poljoprivrednih proizvoda na tržište iz stava 1 ovog člana određuju se prema vrsti poljoprivrednih proizvoda i njihovim obilježjima, a na osnovu sljedećih kriterijuma:

- 1) kriterijuma klasifikacije;
- 2) vrste, biljne sorte, rase životinja ili komercijalne vrste;
- 3) izgleda, konzistentnosti, svojstva proizvoda i procenta učešća vode;
- 4) posebnih materija koji se upotrebljavaju u proizvodnji;
- 5) vrste uzgoja i metoda proizvodnje;
- 6) učestalosti sakupljanja, isporuke, čuvanja, obrade, metode i temperature konzerviranja;
- 7) skladištenja i prevoza;
- 8) mjesta proizvodnje;
- 9) ograničenja vezanih za upotrebu određenih materija i postupaka; i
- 10) uslova odlaganja, čuvanja, prometa i korišćenja proizvoda.“

U stavu 4 riječi: „i prikladnog“ brišu se, zarez nakon riječi „izgleda“ zamjenjuje se veznikom „i“.

Stavovi 2 do 7 prenumerišu se.

AMANDMAN 4

U nazivu člana 5 i članu 5 riječi „tržišnim“ brišu se.

AMANDMAN 5

U članu 8 stav 1 poslije riječi „proizvoda“ dodaju se riječi: „u skladu sa zakonom“ i poslije riječi „radi“ dodaju se riječi: „ostvarivanja najmanje jednog od sledećih ciljeva“.

AMANDMAN 6

Naslov člana 9 mijenja se i glasi: „Priznavanje organizacija proizvođača“

U članu 9 stav 1 mijenja se i glasi:

„Organizaciju proizvođača iz člana 8 ovog zakona, osnovanu na inicijativu poljoprivrednih proizvođača, Ministarstvo može priznati samo na osnovu podnijetog zahtjeva, ukoliko ispunjava sledeće uslove:

- 1) ima najmanje pet članova-poljoprivrednih proizvođača;
- 2) ima utvrđen minimalni obim i vrijednost proizvodnje;
- 3) na tržište plasira proizvode koje su proizveli članovi organizacije;
- 4) ima statut koji sadrži:
  - ciljeve organizovanja;
  - pravila organizovanja i poslovanja;
  - pravila organizacije u pogledu izvještavanja o proizvodnji, stavljanju na tržište i zaštiti životne sredine;
  - visinu članarine za finansiranje organizacije;
  - način prijema novih članova i istupanje iz organizacije;
  - minimalno trajanje članstva koje ne može biti kraće od godinu dana;

- način upravljanja i raspolaganja finansijskim sredstvima organizacije;
- 5) ima program kojim se ostvaruje najmanje jedan od ciljeva iz člana 8. “

U stavu 3 riječi: „za koje se osniva“ zamjenjuju se riječima: „za koje je osnovana“.

AMANDMAN 7

Član 10 mijenja se i glasi:

„Registar organizacija proizvođača

Član 10

Priznata organizacija upisuje se u Registar organizacija proizvođača koji vodi Ministarstvo (u daljem tekstu: Registar).

Način vođenja Registra propisuje Ministarstvo.“

AMANDMAN 8

U članu 16 stav 4 mijenja se i glasi:

„Otkup viškova poljoprivrednih proizvoda iz stava 2 ovog člana u okviru javne intervencije, vrši se po interventnoj cijeni utvrđenoj na osnovu ponuđenih cijena po javnom pozivu, koja ne može biti veća od referentne cijene“.

Stav 5 briše se.

Dosadašnji st. 6 i 7 postaju st. 5 i 6.

AMANDMAN 9

U članu 21 stav 1 mijenja se i glasi:

„Trupovi goveđeg i telećeg svježeg mesa koji potiču od goveda starijih od osam mjeseci i meso koje potiče od svinja koje nijesu korišćene u priplodu, klasifikuje se prema skali klasifikacije.“

U stavu 6 riječ „registrovanom“ zamjenjuje se riječju „odobrenom“.

AMANDMAN 10

U članu 33 stav 2 riječi: „Ministarstvo preko poljoprivrednog inspektora i“ brišu se.

AMANDMAN 11

Naslov člana 34 mijenja se i glasi:

„Ovlašćenja inspektora za hranu, veterinarskog i fitosanitarnog inspektora“

U članu 34 stav 1 poslije riječi „veterinarski“ zarez se zamjenjuje veznikom „i“, a riječi „i poljoprivredni“ brišu se.

AMANDMAN 12

Naslov člana 35 mijenja se i glasi:

„Upravne mjere i radnje inspektora za hranu, veterinarskog i fitosanitarnog inspektora“

U članu 35 stav 1 poslije riječi „veterinarski“ zarez se zamjenjuje veznikom „i“, riječi: „i poljoprivredni“ brišu se.

Tač. 3 i 4 brišu se.

AMANDMAN 13

U članu 38 veznik „i“ zamjenjuje se zarezom, a poslije broja „31“ dodaju se riječi: „i 32“.

*****

Predstavnica predlagača prihvatila je amandmane Odbora na Predlog zakona o tržištu poljoprivrednih proizvoda i isti postaju sastavni dio Predloga zakona shodno članu 150 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

Odbor je sa šest glasova „za“ i jednim glasom „uzdržan“ odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o tržištu poljoprivrednih proizvoda.

Odbor je ovlastio Sekretarijat Odbora da prilikom pripreme Zakona za objavu otkloni tehničke i gramatičke greške.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik prof. dr Petar Ivanović.

PREDSJEDNIK ODBORA

prof. dr Petar Ivanović